duiding

Hoe ondersteunen de Vlaamse provincies erfbeplanting en landschapsintegratie?

duiding

30 MEI 2011 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 15:53

Leen Dierckx en Kathleen Storme vertelden reeds hoe de provincies Antwerpen en West-Vlaanderen hun land- en tuinbouwers aanmoedigen om oog te hebben voor de verenigbaarheid van hun bedrijfsgebouwen met het landschap. Ook in Limburg, Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant worden heel wat inspanningen geleverd en subsidies uitgereikt om een betere integratie van landbouwbedrijven in het landschap te bewerkstelligen. Wij zetten het even op een rijtje. Wie aan de slag wil op het eigen bedrijf, vindt onderaan de contactgegevens van de landschapsarchitect of contactpersoon voor zijn provincie.
De provincie Limburg heeft gedurende 25 jaar praktische expertise opgebouwd op het vlak van landschaps(bedrijfs)planning en erfbeplanting. Binnen de reguliere werking focust de dienst Landbouw en Platteland op het agrarisch gebied. De laatste decennia worden hier verschuivingen vastgesteld waarbij het wel de land- en tuinbouw is die de grootste gebruiker van de open ruimte blijft, maar waarbij de maatschappij steeds meer eisen stelt inzake beeldkwaliteit en landschap.

Aan bouwheren die een nieuwe vergunningsaanvraag indienen, leggen gemeentebesturen in Limburg op een groenplan bij het dossier te voegen. Voor dit ‘omgevingsadvies’ kunnen zij aankloppen bij de provincie. De landschapsarchitecte maakt in samenspraak met de eigenaar een groenplan op dat onderhoudsvriendelijk is en gebaseerd wordt op de aanplant van kleine landschapselementen bestaande uit streekeigen soorten. Jaarlijks wordt op deze wijze een honderdtal dossiers behandeld. Binnen de reguliere dienstverlening komt agrarische architectuur aan bod bij de directe adviesverlening aan architecten en bouwheren. Er wordt onder meer aandacht geschonken aan vormgeving, kleurgebruik, inplanting gebouwen, ordening, enz.

Recente projecten zijn de erfbeplanting in Dilsen-Stokkem waar samengewerkt wordt tussen de gemeente, de provincie, de eigenaar en het regionaal landschap. Nieuw is het proefproject ‘Boeren planten bij boeren’ dat tot doel heeft om landbouwers die de tijd of

het aangepast materiaal ontbreken voor de erfbeplanting te laten bijstaan door andere landbouwers. Dit is een samenwerking van de provincie met Agro-aanneming en het Limburgs Steunpunt Rurale Ontwikkeling. Tot slot is er de publicatie 'Langs boerenerven en -hoven'. Dit is een handboek met voorbeeldfoto's voor-en-na de erfbeplanting.
In de provincie Oost-Vlaanderen wordt aan het landschap gebouwd met vernieuwde landschapsbedrijfsplannen die focussen op de integratie van land-of tuinbouwbedrijven in de omgeving. Binnen het IDOLANA-project Landbouw-Natuur worden demonstraties gegeven van regiospecifieke mogelijkheden van landschapsbeheer. De verschillende actoren op het platteland worden via subsidies aangezet tot samenwerken. Met het oog op de ruimtelijke kwaliteit wordt in Oost-Vlaanderen de Provinciale Kwaliteitskamer uitgebouwd. Zij gaat plattelandsprojecten met een ruimtelijke impact begeleiden en een communicatieplan opmaken en uitvoeren.

Op het vlak van landschaps(bedrijfs)planning en erfbeplanting streeft de provincie naar een verbeterde integratie van agrarische bedrijfsgebouwen in het landschap. Daartoe gaat zij de opmaak van landschapsbedrijfsplannen voor land- en tuinbouwers optimaliseren en in het kader van het subsidiereglement de aanleg en het onderhoud van kleine landschapselementen controleren. De publicatie 'Landbouw en Landschap, hand in hand!' dient om land- en tuinbouwers verder aan te zetten tot inspanningen op dat vlak. Willen zij meer weten over agrarische architectuur, dan kunnen zij bij de provincie een voorbeeldboek bekomen. In samenwerking met landbouwers en architecten optimaliseert en communiceert de provincie adviezen rond agrarische architectuur.

In Vlaams-Brabant wordt de ruimtelijke kwaliteit op het platteland mee vorm gegeven door de Provinciale Kwaliteitskamer. Sinds 2010 worden hier infrastructuurprojecten die invloed hebben op het landschap zorgvuldig besproken en geadviseerd. Tevens wordt het landschap mee opgenomen in de landschapsintegratieplannen voor de landbouwers. In de toekomst wordt er ook uitgekeken naar projecten omtrent agrarisch natuurbeheer om de natuurlijke schoonheid van het platteland te behouden.

Sinds 1 juni 2010 is er bij de dienst Land- en tuinbouw van de provincie een landschapsarchitect werkzaam. Voor landbouwers wordt er een landschapsbedrijfsplan opgemaakt dat ruimer opgezet is dan alleen het erf. Daarom spreekt de provincie van 'landschapsintegratie'. Bij het geven van advies wordt ook op lange termijn gekeken, indien er uitbreidingen op til staan. De opgemaakte adviezen zijn belangrijk voor wat betreft: erfordening en bedrijfstrafiek, toekomstplanning ruimtelijke ordening op een

bedrijf, relatiebinding landschap, enz. Sporadisch gebeuren ook doorverwijzingen van de provincie naar VLM en Regionale Landschappen en omgekeerd.
In het kader van het project 'Bloeiend erf' werden er twee brochures gemaakt die verspreid werden onder alle landbouwers van Vlaams-Brabant (gratis aan te vragen bij de dienst Landbouw). De landbouwer kan hierin tips terugvinden om zijn erf en het omliggende landschap aantrekkelijker te maken. In het bewaken van de open ruimte en de zorgvuldige invulling van de open ruimte is de link met agrarische architectuur van belang. Momenteel staat dit nog in zijn kinderschoenen, maar waar mogelijk wordt er advies gegeven. Bij grote dossiers kan de Provinciale Kwaliteitskamer worden ingeschakeld.
Interesse? Contacteer dan:
voor Antwerpen:
Leen Dierckx, tuin- en landschapsarchitecte, 014/85 27 07, leen.dierckx@hooibeek.provant.be
www.provant.be/ondernemen/land-_en_tuinbouw/erfbeplanting/
voor Limburg:
Nicole Vreys, 011/23 74 48, nvreys@limburg.be
http://www.limburg.be/eCache/5810/Boerenlandschappen-Startpagina.html
voor Oost-Vlaanderen:
Luc Vande Ryse, 09/ 267 86 68, landbouw@oost-vlaanderen.be
www.oost-vlaanderen.be/public/economie_landbouw/landbouw/milieu/landschapsintegratie/index.cfm
voor Vlaams-Brabant:
Erwin Dunon, landschapsarchitect, 016/26 72 71, erwin.dunon@vlaamsbrabant.be
www.vlaamsbrabant.be/bloeienderf
voor West-Vlaanderen:
Kathleen Storme, landschapsarchitecte, 051/ 27 33 87, kathleen.storme@west-vlaanderen.be
www.west-vlaanderen.be/upload/povlt/bedrijfsbeplanting/default.htm

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada